

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3590/2016, privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial

În conformitate cu prevederile art. 65 alin (4) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale

art. 6 din Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3593/ 2014,

În temeiul art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările ulterioare,

MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
emite prezentul ordin:

Art. I. Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3590/2016, privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 15 iunie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Începând cu anul școlar 2018-2019, la anexele nr. 2-6, la pct. VII, rubrica „Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1”
---	-----	-----	-----	-----	------

2. La anexele nr. 2-7, rubrica „Opțional*” se modifică și se înlocuiește cu „Opțional”.

3. La anexele nr. 2-7 nota „*” se abrogă.

4. La finalul anexei nr. 2, se introduce o notă cu următorul cuprins:

„Notă

La clasele cu program de studiu intensiv al unei limbi moderne, disciplina se studiază 4 ore/săptămână astfel: 2 ore/săptămână prevăzute în trunchiul comun (TC) și 2 ore/săptămână din curriculumul la decizia școlii (CDS), aplicându-se programa școlară în vigoare la această disciplină.”

5. La finalul anexei nr. 3, se introduce o notă cu următorul cuprins:

„Notă:

Limba modernă 2 poate fi studiată în cadrul CDS cu o alocare de 2 ore/săptămână, aplicându-se programa școlară în vigoare la această disciplină.”

6. La anexa nr. 4, la precizări, punctul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„4. Începând cu anul școlar 2018-2019, la disciplina de studiu *Instrument principal*, în care se studiază un alt instrument decât pianul, orga, harpa, țambalul sau acordeonul, activitatea de predare este asigurată de un profesor de *Instrument principal* normat cu 3 ore/săptămână, precum și de un profesor corepetitor/acompaniament, normat cu ½ oră pe săptămână. Activitatea se desfășoară cu predare individuală; corepetiția începe cu cel de al doilea an de studiu al instrumentului.”

7. Începând cu anul școlar 2018-2019, la anexa nr. 7, la pct. VII, rubrica „Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare****	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1”
---	-----	-----	-----	-----	------

Art. II. Direcția Generală Educație Timpurie, Învățământ Primar și Gimnazial, Direcția Minorități, Institutul de Științe ale Educației, Centrul Național de Evaluare și Examinare, Inspectoratele Școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**Ministru,
Valentin Popa**

București
Nr. 4221
Data: 01.08.2018

Nr. 1082 din 04.02.2019

CĂTRE TOATE UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Scrisoare metodică

Adoptarea și aplicarea curriculumului la decizia școlii pentru anul școlar 2019-2020

Curriculum la decizia școlii reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu: nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale.

La nivelul planurilor cadru de învățământ curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular. **CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice.** Oferta națională de curriculum la decizia școlii cuprinde programe școlare aprobate prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice. Programele școlare promovate ca ofertă centrală reprezintă exemple de bune practici în dezvoltarea curriculumului la decizia școlii, relevante pentru disciplina și pentru aria curriculară de care aparțin, pentru o abordare integrată la nivelul mai multor arii curriculare, dar și relevante social. În consecință, CDS se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național

Disciplinele opționale pot fi realizate pe parcursul unui an școlar sau pe parcursul unui ciclu curricular, cu precizarea explicită a duratei, astfel încât elevii să știe cât timp este afectat acestora.

După aprobarea de către inspectoratul școlar, programele disciplinelor opționale devin documente oficiale și sunt obligatorii, respectarea și realizarea lor integrală fiind subiect al inspecției școlare.

Pentru a aprecia relevanța ofertei curriculare în raport cu nevoile elevilor, la nivelul fiecărei unități școlare se realizează monitorizarea și evaluarea CDS. În acest scop sunt elaborate instrumente specifice și este desemnată o persoană responsabilă (director / director adjunct / responsabil comisie / membru CEAC etc.).

În schema orară a tuturor elevilor din învățământul gimnazial este obligatoriu să existe cel puțin o oră de opțional.

La ciclul primar (clasele pregătitoare, I, II, III și IV), conform OMEN 3371/12.03.2013, art. 6, alin. (2) și (3), cităm: „*În oferta școlii poate fi inclusă o oră reprezentând Curriculum la decizia școlii, distribuită unei discipline opționale. Disciplina opțională va fi stabilită în urma procesului de consultare a elevilor și părinților.*” Pentru clasele a V-a și a VII-a an școlar 2019-2020, conform OMEN 3590 din 5.04.2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, curriculumul la decizia școlii (CDS) la clasele a V-a și a VII-a an școlar 2019-2020 elevii pot opta pentru 1-3 cursuri opționale. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare nu

mai este obligatoriu, ponderea acestuia pentru fiecare clasă de gimnaziu este de 0-1, în funcție de decizia luată la nivelul unităților școlare, conform ordinului MEN nr. 4221/1.08.2018 privind modificarea și completarea OMEN 3590/2016.

Precizări metodologice specifice adoptării, organizării și desfășurării CDȘ la nivelul învățământului preșcolar sunt transmise anual de IȘJ Suceava prin scrisoare metodică.

Tipuri de CDȘ

Conform precizărilor MEN nr. 39595/18.09.2006, vă prezentăm un tablou recapitulativ al tipurilor de curriculum la decizia școlii:

a. Pentru nivel primar și gimnazial

Nr. crt.	Tip de CDȘ	Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog	Observații
1.	Aprofundare	Presupune parcurgerea programei pentru trunchiul comun (se urmărește aprofundarea competențelor specifice ale disciplinei prin diversificarea activităților de învățare).	Se alocă din plaja orară a disciplinei	Aceeași rubrică cu disciplina sursă	Se aplică numai la disciplinele care au prevăzută plajă orară (nr. minim și nr. maxim de ore pe săptămână). Se realizează în cazuri de recuperare, pentru clase care nu reușesc să atingă nivelul minimal al competențelor specifice din anii anteriori.
2.	Extindere	Presupune parcurgerea programei în întregime, inclusiv competențele specifice și conținuturile marcate cu asterisc (*).	Se alocă din plaja orară a disciplinei	Aceeași rubrică cu disciplina sursă	Se aplică numai la disciplinele care au prevăzută plajă orară (nr. minim și nr. maxim de ore pe săptămână).
3.	Opțional la nivelul disciplinei	Noi competențe specifice, noi conținuturi, altele decât cele din programa de trunchi comun a disciplinei.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Acest tip de opțional poate consta în: - activități / module care nu sunt incluse în programa națională a disciplinei; - o disciplină care nu apare în planul cadru la o anumită clasă.
4.	Opțional la nivelul ariei curriculare	Noi competențe specifice (formulate pornind de la competențele specifice ale disciplinelor integrate), noi conținuturi complexe.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Tema opționalului implică cel puțin două discipline din aceeași arie curriculară.
5.	Opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare	Noi competențe specifice (formulate pornind de la competențele specifice ale disciplinelor integrate), noi conținuturi complexe.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Tema opționalului implică cel puțin două discipline din arii curriculare diferite.

b. Pentru nivel liceal

Nr. crt.	Tip de CDȘ	Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog	Observații
----------	------------	------------------------------	------------	-------------------	------------

Nr. crt.	Tip de CDȘ	Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog	Observații
		programa disciplinei sursă, noi conținuturi (pot fi cele notate cu asterisc (*) în programă sau altele, propuse de profesor)		cu disciplina sursă	curriculumul diferențiat. Urmărește aprofundarea competențelor specifice prin noi unități de conținut.
2.	Extindere	Noi competențe specifice și noi conținuturi, corelate cu cele ale disciplinei sursă.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Derivă din orice disciplină din trunchiul comun sau curriculumul diferențiat. Urmărește extinderea competențelor generale ale disciplinei prin noi competențe specifice și noi conținuturi.
3.	Opțional ca disciplină nouă	Noi competențe specifice și noi conținuturi.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Introduce un nou obiect de studiu.
4.	Opțional integrat	Noi competențe specifice complexe, integrative și noi conținuturi interdisciplinare.	Se alocă din CDȘ	Rubrică nouă în catalog	Introduce o nouă disciplină structurată în jurul unei teme integratoare pentru una sau mai multe arii curriculare.

Dintre opționalele promovate la nivel național menționăm:

- „Istoria Recentă a României „OMENCS 3720/29.04.2016
- „Educație pentru sănătate”, clasele I—XII; OMECTS Nr.4496 / 11.08.2004
- „Creează-ți mediul!”, clasele III—IV, V—VII;
- „Educație ecologică și de protecție a mediului”, clasele V—VII;
- „Lectura și abilitățile de viață”, clasele V—VIII; ORDIN nr. 3961/3.05.2012
- „Limba neolenă și civilizația Greciei antice (doi ani de studiu)”; OMEN nr. 3180/ 13.02.2013
- „Rădăcini latine în cultura și civilizația românească” (doi ani de studiu, clasele V-X
- "Educație interculturală", curriculum la decizia școlii pentru liceu, OMECTS nr. 5817/06.12.2010
- "Managementul proiectelor", curriculum la decizia școlii pentru liceu, OMECTS nr. 5817/06.12.2010
- „Mituri și legende greco-romane”, clasele V—VI OMEN 3180/ 13.02.2013
- „Educație pentru democrație", curriculum la decizia școlii pentru liceu, anexa 5 la OMECTS nr. 5817/06.12.2010 [în vigoare]
- „Expresii și proverbe latine”, clasa a VII-a;
- „Cultură și tradiții aromâne”, clasele V—VI, VII—VIII;
- „Matematică și științe în societatea cunoașterii” (un an de studiu);
- „Istorie orală: Istorie trăită — Istorie povestită”; Ordin nr. 5909/28.09.2012
- „Instituțiile Uniunii Europene”, curriculum la decizia școlii pentru liceu, OMECTS nr. 5817/06.12.2010 [în vigoare]

- „Educație prin șah” (doi ani de studiu);
- „Limba și literatura maghiară pentru elevii care frecventează clasele cu predare în limba română sau trăiesc în două culturi minoritare”, clasele V—VIII.
- „Adolescență și autocunoaștere”-clasele IX-XI OMEN 5638 din 11.12.2017
- „ Pregătiți pentru viață și comunitate”-cls.pregătitoare-cls.a VIII-a OMEN 5863 din 28.12.2017
Drepturile omului (curriculum la decizia școlii pentru liceu) ORDIN nr. 5208/25.09.2006
- Educație europeană (curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar) ORDIN nr. 5208/25.09.2006
- „Mai întâi caracterul ” cls.pregătitoare-cls.a VIII-a OMEN 5664 din 28.12.2017.
- „ Migrațiile contemporane – secolele XX și XXI,, (vorbind cu și despre migranți)Programă școlară pentru ciclul superior al liceului - Curriculum la decizia școlii OMEC nr. 3170/30.01.2006
- Educație civică – curriculum la decizia școlii pentru liceu OrdinNr. 4730 / 22.09.2004
- Competență în mass-media – curriculum la decizia școlii pentru liceuNr. 4730 / 22.09.2004
- ” Educație financiară”, curriculum la decizia școlii pentru liceu, OMECTS nr. 5817/06.12.2010
- “Matematică și științe în societatea cunoașterii” Ordin nr. 3806/29.05.2013
- „Dezbatere, oratorie și retorică” - pentru liceu OMECTS 4074 din21.04.2011
- „Fii activ, pregătește-ți accesul către succes!” ” - pentru liceu OMECTS nr.3843 din 26.04.2012
- "Istoria Monarhiei în România 1866-1947" O.M.E.C.T.S. nr. 3793/24.04.2012

Lista completă a opționalelor oferite la nivel național și programele școlare aprobate prin ordin al ministrului educației pot fi consultate pe site-ul www.edu.ro

Calendarul adoptării CDȘ pentru anul școlar 2019-2020

Activitatea	Perioada	Responsabilități	Documente întocmite
Elaborarea propunerilor de curriculum la decizia școlii.	Decembrie 2018	Colectivele de catedră	Procese verbale ale ședințelor de catedră
Stabilirea pachetelor de opționale pentru fiecare clasă (în oferta curriculară trebuie să existe un număr dublu de opționale față de numărul de ore alocat clasei respective).	Ianuarie 2019	Comisia pentru curriculum	Oferta de discipline opționale pentru fiecare clasă Proces verbal al ședinței
Validarea ofertei de CDȘ pentru anul școlar următor.	Ianuarie 2019	Consiliul Profesorat	Proces verbal al ședinței C.P.
Informarea elevilor și părinților asupra ofertei de CDȘ a unității școlare. Colectarea opțiunilor elevilor și, după caz, ale părinților.	1 februarie 2019	Învățători Diriginți	Procese verbale de prezentare a ofertei Tabele cu opțiunile părinților/elevilor
Definitivarea ofertei școlii și stabilirea disciplinelor opționale pentru anul școlar următor;	15 februarie 2019	Comisia pentru curriculum	Oferta de discipline opționale a școlii pentru 2019-2020 Proces verbal al ședinței
Aprobarea de către inspectorii școlari a proiectelor programelor pentru opționale (*): - fiecare proiect de programă va fi însoțit de fișa de avizare (Anexa 1) - tabelul centralizator (Anexa 2) se realizează în două exemplare originale, după completare un exemplar va fi predat la secretariatul IȘJ Suceava.	10 martie– 30 mai 2019	Director	Proiecte de programă pentru disciplinele aprobate Tabel centralizator

(*) În cazul disciplinelor opționale cu programă aprobată prin ordin al ministrului educației, nu este necesară avizarea programei de către inspectorul de specialitate, dar disciplina trebuie consemnată în tabelul centralizator deoarece face parte din oferta curriculară a unității de învățământ.

Inspector școlar general,
prof. Gheorghe Lazăr

Inspector școlar general adjunct,
prof. Gabriela Scutaru

Inspector școlar,
prof. Carmen Cristina Sima

FIȘĂ DE AVIZARE

A PROIECTULUI PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL – clasa _____

Avizat,
Inspector de specialitate

Denumirea opționalului _____
 Tipul _____
 Clasa _____
 Durata _____
 Număr de ore / săptămână _____
 Autorul _____
 Abilitarea pentru susținerea cursului _____
 Instituția de învățământ _____

CRITERII ȘI INDICATORI DE EVALUARE			
	DA	NU	DA, cu recomandare
I. Respectarea structurii standard a programei			
Argument			
Competențe			
Activități de învățare (cel puțin una pentru fiecare obiectiv)			
Conținuturi			
Modalități de evaluare			
II. Existența unei bibliografii			
III. Elemente de calitate			
Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor			
Concordanța cu etosul școlii, cu interesele elevilor și cu nevoile comunității			
Conținuturile argumentului			
oportunitatea opționalului			
Realismul în raport cu resursele disponibile			
Corelarea competențelor specifice cu activitățile de învățare			
Corelarea competențelor specifice cu unitățile de conținut			
Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus			

Avizul conducerii școlii _____

NOTĂ: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească **DA** la punctele I și II și cel puțin 5 **DA** / **DA, cu recomandări** la punctul III.

(Anexa 1)
Antetul școlii

Nrdin.....

Avizat,
Inspector școlar general adjunct,
Prof.Gabriela Scutaru

TABEL CENTRALIZATOR
PENTRU DISCIPLINE OPȚIONALE
AN ȘCOLAR 2019 - 2020

Nr. crt.	Denumirea opționalului	Clasa	Nr.ore/ săptămână	Durata	Tip opțional	Numele și prenumele cadrului didactic propunător	Aviz inspector de specialitate
1.							
2.							

Director,

Secretar șef,

{Anexa 2}